

BẢO TỒN VÀ PHÁT HUY BẢN SẮC VĂN HÓA DÂN TỘC THÁI TRẮNG Ở HUYỆN PHONG THỔ TỈNH LAI CHÂU THEO TÌNH THẦN ĐẠI HỘI XIII CỦA ĐẢNG

Nguyễn Lan Hương
Khoa Cơ bản, Trường Đại học Công nghệ Đông Á

Tóm tắt: Nhận thức rõ tầm quan trọng của văn hóa với tư cách là gốc rễ sức mạnh tinh thần của xã hội với bản sắc văn hóa là một bộ phận không thể tách rời, Nghị quyết XIII của Đảng Cộng sản Việt Nam đã nhấn mạnh đến việc bảo tồn và phát huy bản sắc văn hóa là một trong những mục tiêu quan trọng của chiến lược phát triển quốc gia. Quan điểm này thể hiện nhận thức sâu sắc của Đảng đối với vấn đề bảo tồn và phát huy bản sắc văn hóa dân tộc trong bối cảnh đổi mới và hội nhập quốc tế. Trong bài viết này, tác giả tập trung phân tích, làm rõ một số khái niệm công cụ, phân tích thực trạng và kiến nghị một số giải pháp nhằm bảo tồn và phát huy bản sắc văn hóa của người Thái Trắng ở huyện Phong Thổ tỉnh Lai Châu theo tinh thần nghị quyết đại hội XIII của Đảng.

Từ khóa: Bảo tồn, phát huy, bản sắc văn hóa, người Thái trắng

PRESERVATION AND PROMOTION OF THE CULTURAL IDENTITY OF THE WHITE THAI ETHNIC GROUP IN PHONG THỔ DISTRICT, LAI CHAU PROVINCE IN THE SPIRIT OF THE 13TH PARTY CONGRESS

Nguyen Lan Huong
Faculty of Basic Sciences, EAST ASIA University of Technology

Abstract: Recognizing the importance of culture as the root of the spiritual strength of society with cultural identity being an inseparable part, the 13th Resolution of the Communist Party of Vietnam emphasized the preservation and promotion of cultural identity as one of the important goals of the national development strategy. This viewpoint reflects the Party's profound understanding of the issue of preserving and promoting ethnic cultural identity in the context of renewal and international integration. In this article, the author focuses on analyzing and clarifying some conceptual tools, analyzing the current situation, and proposing several solutions to preserve and promote the cultural identity of the White Thai people in Phong Thổ District, Lai Châu Province in the spirit of the 13th Party Congress Resolution.

Keywords: Preservation, promotion, cultural identity, White Thai people

Nhận bài: 27/5/2024

Phản biện: 29/6/2024

Duyệt đăng: 05/7/2024

I. ĐẶT VẤN ĐỀ

Đề đất nước thực hiện được mục tiêu “dân giàu, nước mạnh, dân chủ, công bằng, văn minh”, hướng tới sự phát triển bền vững, từ lâu Đảng và nhà nước ta đã luôn nhấn mạnh văn hóa là cái gốc, nền tảng tinh thần của xã hội. Tại đại hội XIII, Đảng đã xác định: “Lấy giá trị văn hóa, con người Việt Nam làm nền tảng, sức mạnh nội sinh quan trọng bảo đảm sự phát triển bền vững”. Sự phát triển của văn hóa là nền tảng tạo tiền đề cho sự phát triển của kinh tế và xã hội. Văn hóa phản ánh lên bản sắc của một dân tộc, do đó để phát triển văn hóa, đòi hỏi phải bảo tồn và phát huy những nét đẹp truyền thống văn hóa trước sự biến đổi của thời đại.

Nằm ở vùng cao biên giới phía bắc thuộc tỉnh

Lai Châu, Phong Thổ từ nhiều đời nay là cái nôi sinh sống của cộng đồng người Thái trắng. Trong quá trình lao động, sản xuất, người Thái trắng nơi đây đã dần hình thành lên những tập tục, nét văn hóa riêng độc đáo và giàu giá trị. Tuy nhiên, hiện nay, những dấu ấn văn hóa của người Thái trắng đang đứng trước nhiều thách thức, biến đổi và có nguy cơ bị mai một trong bối cảnh Việt Nam đang có những chuyển biến mạnh mẽ dưới tác động của việc hội nhập kinh tế quốc tế. Để phát huy tối đa tiềm lực phát triển của địa phương, góp phần xây dựng hiệu quả hệ giá trị quốc gia và hệ giá trị văn hóa thì cần phải có cái nhìn đúng đắn về vấn đề bảo tồn và phát huy bản sắc văn hóa dân tộc Thái Trắng từ đó đưa ra được những giải pháp phù hợp

trong bối cảnh hiện nay.

II. NỘI DUNG NGHIÊN CỨU

2.1. Một số khái niệm cơ bản

Văn hóa là một khái niệm có nội hàm rộng với nhiều cách định nghĩa khác nhau tùy vào cách tiếp cận và góc độ tiếp cận. Khi xem xét về nguồn gốc của văn hóa, C. Mác và Ăng-ghe-n đã nhận thấy văn hóa được sản sinh nhờ chính mối quan hệ biện chứng giữa con người và tự nhiên. Các cộng đồng người thông qua hoạt động cải tạo tự nhiên, sản xuất và tái sản xuất vật chất phục vụ cho nhu cầu của mình đã làm cho văn hóa được sản sinh. Có thể nói, văn hóa phản ánh sự “thăng hoa” của hoạt động sản xuất vật chất. Trong Bản thảo kinh tế - triết học, C. Mác đã chỉ rõ: “Căn cứ vào mức độ tự nhiên được con người biến thành bản chất người, tức là mức độ tự nhiên được con người khai thác, cải tạo thì có thể xét được trình độ văn hóa chung của con người” (C. Mac, 2000). Như vậy, theo quan điểm của Mác, lao động sáng tạo là tiền đề của văn hóa, đến lượt mình, văn hóa lại trở thành thước đo đánh giá khả năng sáng tạo và năng lực cải tạo tự nhiên của con người.

Theo UNESCO – Tổ chức văn hóa, khoa học và giáo dục của Liên Hợp Quốc: “Văn hóa là tổng thể sống động các hoạt động sáng tạo (của các cá nhân và cộng đồng) trong quá khứ và hiện tại. Qua các thế kỷ hoạt động sáng tạo ấy đã hình thành nên hệ thống các giá trị, các truyền thống và thị hiếu – những yếu tố xác định đặc tính riêng của mỗi dân tộc” (Nguyễn Thị Thường, 2008)

Ở Việt Nam, văn hóa chiếm một vị trí quan trọng, là mảnh ghép không thể tách rời, cùng với kinh tế và xã hội tạo ra sức mạnh tổng hợp phục vụ cho công cuộc xây dựng và phát triển đất nước. Vì lẽ đó, khái niệm văn hóa không ngừng được bổ sung và hoàn thiện. Nghị Quyết của BCH TW Đảng lần thứ V (Khóa VIII) đã chỉ ra rằng: “Văn hóa Việt Nam là tổng thể các giá trị vật chất và tinh thần do cộng đồng các dân tộc Việt Nam sáng tạo ra trong quá trình dựng nước và giữ nước, nhờ nền tảng về văn minh văn hóa ấy, dù có nhiều thời kỳ bị đô hộ, dân tộc ta vẫn giữ vững và phát huy bản sắc của mình, chẳng những không bị đồng hóa mà còn quật cường đứng dậy giành độc lập, tự do cho dân tộc, lấy sức ta mà giải phóng cho ta”

Từ các khái niệm trên, có thể rút ra được rằng văn hóa là một hệ thống giá trị xã hội, gồm các giá trị vật chất và tinh thần được kết tinh qua quá trình lao động sáng tạo của con người và được truyền thụ, kế thừa qua các thế hệ, phản ánh nét

đặc trưng, dấu ấn riêng của mỗi dân tộc, là nền tảng đảm bảo cho sự tồn tại và phát triển của xã hội.

Bản sắc văn hóa là một bộ phận đặc biệt quan trọng, không thể tách rời của văn hóa. Bởi lẽ, văn hóa bao giờ cũng gắn liền với con người, với dân tộc và phản ánh bản sắc của dân tộc đã sản sinh ra nó. Nhân loại đã trải qua hàng ngàn năm tồn tại và phát triển, xã hội luôn tồn tại sự đa dạng về tộc người. Mỗi một cộng đồng dân tộc đều có những câu chuyện riêng, có hoàn cảnh tự nhiên và điều kiện kinh tế khác nhau. Sự đa dạng về phương thức sản xuất và điều kiện sinh hoạt vật chất đã tạo lên những giá trị văn hóa độc đáo khó có thể hòa lẫn giữa các cộng đồng dân cư. Sự độc đáo, không thể hòa lẫn ấy chính là sắc màu văn hóa của các dân tộc. NQTW5 khóa VIII của Đảng đã chỉ rõ: “Bản sắc văn hóa dân tộc bao gồm những giá trị bền vững, những tinh hoa của cộng đồng các dân tộc Việt Nam được vun đắp nên qua lịch sử hàng ngàn năm đấu tranh dựng nước và giữ nước”. Trong công trình “Giữ gìn bản sắc văn hóa dân tộc trong tình hình hiện nay” tác giả Hoàng Xuân Lương (2000) quan niệm: “Bản sắc văn hóa dân tộc là những giá trị bền vững, những tinh hoa trong đời sống xã hội của mỗi dân tộc được thể hiện ra trong cách ăn mặc, đi lại, lối sống cũng như chiều sâu tâm hồn, cách suy tư và ứng xử các hình thức sinh hoạt văn hóa”. Tác giả còn khẳng định: “Bản sắc văn hóa dân tộc là những phẩm chất, tính cách phản ánh năng lực sáng tạo văn hóa của một dân tộc trong lịch sử”.

Tựu chung lại, có thể hiểu bản sắc văn hóa là một bộ phận của văn hóa, là những giá trị cốt lõi có tính bền vững giúp nhận biết cộng đồng dân tộc này với cộng đồng dân tộc khác, có tính chất động, biến đổi theo sự phát triển của xã hội. Mỗi quốc gia, dân tộc lại có một nền văn hóa mang những nét đặc sắc riêng, nó như tấm gương phản chiếu truyền thống, lịch sử lâu đời và thể hiện niềm tự hào dân tộc. Những nét đặc sắc ấy chính là bản sắc văn hóa được hun đúc bằng nhân cách, thể hiện qua những giá trị văn hóa vật chất và tinh thần, được biểu hiện thông qua ngôn ngữ, chữ viết, văn học, kiến trúc, nghệ thuật, tâm tư, tình cảm cũng như phong tục tập quán, tín ngưỡng... Bản sắc văn hóa càng phát triển phong phú thì nền tảng phát triển đất nước càng vững chắc.

Theo nghĩa thông thường, bảo tồn được hiểu là việc giữ lại không để mất mát, tồn thất. Ngay từ những năm 70, 80 của thế kỷ trước, khái niệm

bảo tồn và phát huy văn hóa đã được đề cập trong nhiều văn kiện của Đảng. Theo đó, bảo tồn được hiểu là: “Những nỗ lực nhằm giữ gìn các giá trị văn hóa, bản sắc văn hóa tốt đẹp vốn có của mỗi dân tộc, mỗi quốc gia”. Còn phát huy được hiểu như là sự “tỏa” tác dụng và làm cho “nảy nở” thêm, theo từ điển Tiếng Việt thì: “Phát huy là làm cho cái hay, cái đẹp, cái tốt tỏa tác dụng và tiếp tục nảy nở thêm”. Mục tiêu của bảo tồn và phát huy văn hóa dân tộc chính là làm sao cho nó được “sinh sôi nảy nở như một cơ thể sống”. Như vậy, bảo tồn và phát huy văn hóa đóng vai trò như hoạt động thực tiễn tạo ra môi trường để làm sao văn hóa có thể trở thành “một cơ thể sống”.

Để văn hóa được “sống” thì không chỉ là việc giữ lại các giá trị văn hóa càng nhiều càng tốt, mà phải biết đồng thời kế thừa, phát huy những cái đã có, những cái cũ mà tốt, loại bỏ đi những cái cũ mà xấu, không còn phù hợp với thời đại mới. Kế thừa quan điểm mác-xít, Hồ Chí Minh quan điểm: “Cái cũ mà xấu thì phải bỏ; cái gì cũ mà không xấu nhưng phiền phức thì phải sửa đổi cho hợp lý; cái gì mà tốt thì phải phát triển thêm; cái gì mới mà hay thì phải làm thế nào để cho đời sống của dân ta, vật chất được đầy đủ hơn”. Hiểu rõ được tầm quan trọng của văn hóa cũng như bản sắc văn hóa đối với sự nghiệp phát triển và khẳng định vị thế của đất nước trong bối cảnh hiện nay, trong các văn kiện của mình, vấn đề bảo tồn và phát huy các giá trị văn hóa luôn được đề cao. Tại báo cáo chính trị của BCH TW đã khẳng định: “Trong điều kiện kinh tế thị trường và mở rộng giao lưu quốc tế, phải đặc biệt quan tâm giữ gìn và nâng cao bản sắc văn hóa dân tộc, kế thừa và phát huy truyền thống đạo đức, tập quán tốt đẹp và lòng tự hào dân tộc”.

2.2. Thực trạng bảo tồn và phát huy bản sắc văn hóa của người Thái trắng ở huyện Phong Thổ, tỉnh Lai Châu hiện nay

Ngày nay vấn đề bảo tồn và phát huy bản sắc văn hóa của dân tộc Thái trắng huyện Phong Thổ đứng trước vô vàn những tác động từ kinh tế, xã hội, của sự biến đổi như vũ bão của nền kinh tế thị trường và đặc biệt là toàn cầu hóa. Tiếp thu những chủ trương, đường hướng lãnh đạo của Đảng, trong những năm qua, lãnh đạo huyện Phong Thổ và các ban ngành chuyên môn đã có những nỗ lực trong việc quán triệt nhiệm vụ bảo tồn và phát huy các giá trị văn hóa của dân tộc Thái Trắng nói riêng, của toàn bộ các dân tộc sinh sống trên địa bàn nói chung. Chính vì lẽ đó, các giá trị văn hóa

truyền thống hiện nay của người Thái trắng đã có nhiều đổi thay.

Văn hóa vật chất là một thành tố động, nhạy cảm, biến đổi nhanh trước sự biến đổi của thời đại nhằm đáp ứng nhu cầu sinh hoạt và phát triển của con người. Về kiến trúc nhà ở, ngày nay, trên địa bàn huyện những mẫu nhà sàn với phương thức xây dựng truyền thống dần vắng bóng, thay vào đó là những mẫu nhà sàn cách tân dựa trên kiến trúc nhà sàn truyền thống. Một bộ phận người Thái Trắng hiện đại lựa chọn xây những ngôi nhà cao tầng theo kiểu người Kinh vì sự tiện lợi và chạy theo thị hiếu mới. Nhà sàn chỉ còn phổ biến ở những xã, bản làng người Thái lâu đời như Vàng Pheo, Nà Cùn, Huổi Ên...

Về văn hóa ẩm thực, nếu trước kia những sản phẩm làm từ gạo nếp chiếm vai trò chủ yếu; cơm nếp là thực phẩm không thể thiếu trong mọi bữa ăn, thì nay cơm tẻ đã hoàn toàn chiếm ưu thế trong mâm cơm thường ngày. Nguồn nguyên liệu có sự đa dạng với nhiều nguồn nguyên liệu nhập từ nơi khác đến, những mặt hàng lương thực cần thiết dễ dàng mua bán ở các khu vực chợ dân sinh, siêu thị. Trong bữa ăn cũng có sự xuất hiện của các loại thức ăn chế biến sẵn và đồ hộp, giá trị dinh dưỡng trong các bữa ăn cũng được chú trọng hơn.

Về trang phục, do chất lượng cuộc sống và sự thay đổi của nền kinh tế thị trường, trong đời sống sinh hoạt hằng ngày chỉ còn những người trung niên hay cao tuổi duy trì thói quen mặc trang phục truyền thống. Những bộ y phục truyền thống giờ đây chỉ còn được mặc rộng rãi trong các dịp sinh hoạt cộng đồng, lễ tết, biểu diễn nghệ thuật hay ở những vùng thôn bản thuộc vùng sâu vùng xa, vùng kinh tế kém phát triển.

Văn hóa tinh thần cũng có nhiều sự biến đổi. Về ngôn ngữ và chữ viết: mặc dù hiện nay ngôn ngữ được bảo tồn khá tốt nhưng chữ viết của người Thái Trắng trên địa bàn huyện Phong Thổ đang ít nhiều bị mai một dần. Chương trình phổ cập giáo dục giúp cho các thế hệ đồng bào dân tộc được xóa mù chữ nhưng cũng vô hình làm thu hẹp phạm vi sử dụng chữ Thái. Những tài liệu văn học Thái vì lẽ đó cũng ngày càng ít được tiếp cận, đặc biệt là đối với lớp trẻ. Thế hệ trẻ ngày nay hầu như không nhận thức được kho tàng tri thức đồ sộ những sử thi, văn học của dân tộc mình. Do trình độ hiểu biết chữ Thái ngày càng hạn chế, họ không có khả năng thấu hiểu cũng như có tâm linh xem nhẹ, bỏ qua những di sản văn hóa mà tổ tiên đã đúc kết ra.

Về lễ hội và văn nghệ dân gian: Những năm gần đây, huyện đã đặc biệt quan tâm đầu tư nhằm nỗ lực khôi phục lại cũng như bảo tồn các lễ hội truyền thống của người Thái trắng trên địa bàn. Ở huyện Phong Thổ có 5 lễ hội dân tộc lớn được tổ chức định kỳ thường xuyên mỗi năm một lần, trong đó có 3 lễ hội của người Thái trắng, đó là: Lễ hội “Then Kin Pang”, Lễ hội “Nàng Han” và Lễ hội “Kin lầu Khẩu mầu”.

Về sự biến đổi của phong tục tập quán: Theo thời gian các phong tục tập quán như cưới hỏi, tang ma dù vẫn giữ được cái hồn cốt nhưng cũng đã được người dân lược bớt những thủ tục, lễ nghi rườm rà, tốn kém. Các quy định như ở rể cũng được linh hoạt để phù hợp với điều kiện công tác của chú rể. Do hiện tượng sống hòa nhập, đan xen với dân tộc khác nên một bộ phận người Thái Trắng có hiện tượng “Kinh hóa”, tổ chức lễ cưới theo cách thức của người Kinh làm phá vỡ nét đẹp truyền thống của dân tộc.

2.3. Một số giải pháp chủ yếu nhằm bảo tồn và phát huy bản sắc văn hóa của người Thái trắng ở huyện Phong Thổ, tỉnh Lai Châu hiện nay

Để việc bảo tồn và phát huy bản sắc văn hóa của người Thái trắng ở huyện Phong Thổ tỉnh Lai Châu được thực hiện đúng hướng, đạt hiệu quả cao việc đề ra những giải pháp cụ thể, thống nhất là một trong những điều kiện cần thiết. Đại hội XIII nhấn mạnh vai trò của nhân tố con người, cần phải phát huy sức mạnh con người Việt Nam trong mối quan hệ biện chứng với giữ gìn và phát huy sức mạnh bản sắc văn hóa.

Thứ nhất, thúc đẩy kinh tế - xã hội phát triển, hướng tới mục tiêu xóa đói giảm nghèo, nâng cao dân trí nhằm mục tiêu nâng cao hiệu quả công tác bảo tồn và phát huy bản sắc văn hóa của người Thái trắng. Đây là giải pháp quan trọng nhất, để đảm bảo ổn định đời sống của nhân dân, giúp họ yên tâm giữ gìn văn hóa dân tộc. Để cải thiện đời sống, nâng cao mức thu nhập cho người dân thì trước hết phải trú trọng phát triển sản xuất nông, lâm nghiệp. Tham gia vào các chương trình như chương trình xây dựng sản phẩm OCOP nhằm quảng bá sản phẩm văn hóa địa phương. Đây mạnh phát triển du lịch tạo cơ sở cho bản sắc văn hóa của người Thái trắng được bảo tồn và phát huy trong điều kiện mới. Tranh thủ nguồn vốn của quốc gia, nguồn vốn từ địa phương, nguồn đầu tư từ các chương trình mục tiêu quốc gia cùng các

nguồn đầu tư khác vào việc xây dựng, cải thiện cơ sở hạ tầng, dịch vụ du lịch.

Thứ hai, nâng cao đời sống văn hóa – xã hội cho đồng bào dân tộc Thái trắng Huyện Phong Thổ. Cần đẩy mạnh công tác nâng cao trình độ dân trí cho đồng bào dân tộc Thái Trắng ở địa phương thông qua giáo dục tuyên truyền kết hợp nhà trường và chính quyền địa phương. Việc cải thiện trình độ dân trí của người dân là vấn đề thiết yếu và cần được thực hiện nhanh chóng để vừa chống lại những biểu hiện của “diễn biến hòa bình”, vừa thu hẹp khoảng cách giữa các dân tộc trong vùng và địa phương, lại vừa khơi dậy sự tích cực, chủ động tự giác trong việc giữ gìn văn hóa truyền thống của dân tộc mình. Cần vận dụng phương tiện truyền thông, báo đài, tạp chí để tuyên truyền cho đồng bào. Nội dung tuyên truyền phải có trọng tâm, cuốn hút, tiến hành thường xuyên, sâu rộng để khuyến khích đồng bào tự giác tham gia sáng tạo, hưởng thụ các giá trị văn hóa.

Thứ ba, cải thiện công tác bảo tồn và phát huy bản sắc văn hóa của người Thái trắng ở huyện Phong Thổ, tỉnh Lai Châu. Vai trò lãnh đạo của Đảng và Nhà nước đối với vấn đề bảo tồn và phát huy bản sắc văn hóa dân tộc ngay từ đầu đã được xác định là kim chỉ nam, là ngọn hải đăng soi đường cho mọi bước đi, đường lối, cách thức bảo vệ các giá trị văn hóa truyền thống, làm cho nó được tồn tại và phát triển trong thời đại mới, do đó, cần tiếp tục đổi mới, tăng cường sự chỉ đạo, quản lý của các cấp ủy Đảng và chính quyền về vấn đề văn hóa theo tinh thần của nghị quyết XIII.

II. KẾT LUẬN

Trước sự biến đổi liên tục của thời đại, cùng với sự phát triển của nền kinh tế thị trường cũng như xu thế toàn cầu hóa, các giá trị văn hóa truyền thống của người Thái trắng đứng trước nhiều lựa chọn. Sự phát triển mở ra cơ hội để lĩnh hội những tư tưởng tiến bộ, đổi mới thói quen văn hóa trở lên văn minh hơn, nâng cao mức sống của người dân, thế nhưng nó cũng tạo ra những mối đe dọa lớn, làm phai nhạt đi những nét đẹp đã được ông cha nâng niu chân trọng từ bao đời. Nghiên cứu thực trạng vấn đề giữ gìn và phát triển bản sắc văn hóa của tộc Thái trắng ở Phong Thổ hiện nay là vấn đề cần thiết để tìm ra những giải pháp có ý nghĩa phương pháp luận đóng góp vào sự phát triển bền vững của địa phương.

TÀI LIỆU THAM KHẢO

Ban Tư tưởng Văn hóa Trung ương (2001), *Tài liệu nghiên cứu các văn kiện đại hội VIII của Đảng*, NXB Chính trị quốc gia, Hà Nội.

C. Mác và Ph. Ăng-ghen (2000), *Toàn tập, tập 42*, NXB Chính trị quốc gia, Hà Nội.

Đảng cộng sản Việt Nam (1996), *Văn kiện đại hội đại biểu toàn quốc lần thứ VIII*, NXB Chính trị Quốc gia, Hà Nội.

Đảng cộng sản Việt Nam (2001), *Văn kiện hội nghị Ban chấp hành Trung ương lần thứ 5*, khóa VIII, NXB Chính trị quốc gia, Hà Nội.

Đảng Cộng sản Việt Nam (2021): *Văn kiện Đại hội đại biểu toàn quốc lần thứ XIII*. Tập 1, NXB Chính trị quốc gia Sự thật, Hà Nội.

Hoàng Xuân Lương (2000), “Giữ gìn bản sắc văn hóa dân tộc trong tình hình hiện nay”. Tạp chí Khoa học Đại học Quốc gia Hà Nội, 2 (16), Tr. 22-27

Nguyễn Thế Nghĩa (2004), *Vấn đề giữ gìn và phát huy bản sắc văn hóa dân tộc trong quá trình hội nhập kinh tế và giao lưu văn hóa*, Việt Nam Học – Kỷ yếu hội thảo quốc tế lần thứ hai.

Nguyễn Thị Thường (2008), *Giáo trình Văn hóa học*. NXB Đại học Sư phạm, Hà Nội, Tr.29.

Cầm Trọng (1987), *Dân tộc Thái ở Tây Bắc Việt Nam*, NXB Khoa học xã hội, Hà Nội